

[Tinning]

lave en helt enkel fremskrivning af forskningsbevillingerne fra den tidligere regering og frem til nu, så ligger der i sådan en fremskrivning nogle ret voldsomme reduktioner af forskningsmidlerne. I øjeblikket ved vi, at der er 200 videnskabelige heltidsstillinger, dels på Århus universitet, dels på Københavns universitet, som står ledige – som altså kunne besættes, hvis der var nogle bevillinger.

For det andet er det også sådan, at den forskerrekruiteringsplan, som den nuværende undervisningsminister har sagt at han vil fremkomme med, er en plan, som i hovedsagen skal finansieres af institutionerne selv. Det er sådan, at institutionerne gennem nedskæringer, gennem fyringer, gennem omfordelinger selv skal finansiere en plan, som skal sikre dem nogle flere forskere. Det, det handler om, er altså, at man ikke skal genbesætte ledige stillinger eller ledige stipendier. I stedet for sker der en central omfordeling i forhold til de ledige stillinger og ledige stipendier. Institutionerne mister deres handlefrihed. Hvis ikke det har noget at gøre med, at der er en øget centralstyring, og absolut ikke noget med, at nu kommer der flere midler og sådan noget, så ved jeg ikke hvad.

Mobiliteten er sådan set en del af den samme problematik. Andre har snakket om det. Det, det handler om, er jo, at man siger: nu må vi sørge for, at vi først og fremmest får de kvalificerede – hvad det så ellers er – forskere frem i rækkerne, får dem frem også på universiteterne, og det betyder, at der skal foretages fyringer efter kvalitetsvurdering, efter individuel bedømmelse. Det er man jo nødt til, hvis man skal lave en sortering af forskerne. Det, det handler om, er altså, at institutionerne selv kan få lov til at betale; de mister en stor del af deres handlefrihed, forskerne skal sorteres, og nogle af dem vil blive fyret. Det er realiteten i den megen snak om regeringens specielt venlige holdning over for forskningen.

Jeg kunne godt tænke mig at få ministeren til at forklare, hvordan man overhovedet kan forestille sig, at den form for tilstande skulle sikre nogle bæredygtige og nogle stabile forskningsmiljøer. Jeg tror, der vil ske det – ikke mindst på grund af, at man risikerer fyringer efter kvalitetsvurderinger – at forskerne vil løbe rundt efter det, ministeren selv plejer at kalde de sidste lygte mænd, og

forsøge at indrette sig bekvemt efter de forskningsområder, som for tiden er oppe på bjergtet.

For det andet er der det punkt, som drejer sig om knæfaldet for erhvervslivet. Der er sådan set ingen grund til at sige så meget om det, dels fordi andre har været inde på det, dels fordi ministeren jo selv – havde jeg nær sagt – skærer det ud i pap, så vi alle kan være med. I hvert fald kan alle se, hvor det er, det går galt. Det, ministeren siger, er, at forskningen skal og kan forbedre landets internationale konkurrenceevne, vi skal have skabt beskæftigelse, vi skal have styrket eksportindustrien osv. osv., vi skal have noget kontraktforskning, erhvervslivet skal have flere ressourcer og flere forskere osv. Ikke noget om, at kontraktforskning bl. a. lægger op til, at de resultater, man opnår, skal holdes hemmelige. Det er jo en del af kontraktforskningen.

Også i den foreliggende prioritering mellem de forskellige områder ser vi knæfaldet for erhvervslivet. Helt i tråd med fru Dorte Bennedsens redegørelse, da vi havde en anden undervisningsminister, prioriterer man de områder, som hurtigst muligt kan bidrage til at sikre os en bedre betalingsbalance. Der er en række andre områder, som efter VS' mening er mindst lige så vigtige. De kan få nogle klatskillinger. Den humanistiske forskning får 10 pct., og de 10 pct., hvad skal de så bruges til ifølge redegørelsen? Jo, vi skal have kigget på noget åndshistorie, og vi skal i øvrigt have vedligeholdt den danske kulturarv. Sagt på en anden måde: den borgerlige almendannelse skal restaureres og pudses op og gøres smuk. Det kan godt være, at den er tom og hul indeni, men den bør i det mindste være smuk på facaden, og det må vi så bruge forskningsmidlerne til.

Til gengæld fortæller undervisningsministeren ikke et eneste ord om, hvad det så er, den erhvervslivsforskning skal bruges til. Undervisningsministeren fortæller heller ikke noget som helst om, hvad vi skal med en folkelig kontrol. Deri ligger selvfølgelig, at folkelig kontrol ikke er noget, der hører hjemme i forskningen efter den nuværende undervisningsministers mening.

Der ligger også i det knæfald for erhvervslivet, at samfundsrelevans selvfølgelig er et upræcist og ubrugeligt begreb, når andre bruger det, men når undervisningsministeren